

Іван Мищак,
старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України,
д-р істор. наук, проф.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ-МЕДІА

(аналітичний огляд закордонної преси про події в Україні за 1–31 липня 2025 року)

Опубліковано: Мищак І. М. Війна росії проти України: аналіз інтернет-медіа (аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–31 липня 2025 року) // Україна у відгуках зарубіжної преси. 2025. Вип. 7 (197). С. 6–25.

В огляді публікацій інтернет-медіа за липень 2025 року було проаналізовано 36 інтернет-версій медіаресурсів 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні української тематики проявили інтернет-видання Франції (9 %), Іспанії та Угорщини (по 8 %), Німеччини, Японії, Естонії та Словаччини (по 7 %), Швеції, Латвії, Італії, Чехії, Польщі, Нідерландів та Бельгії (по 6 %), Литви (5 %) (див. діаграму 1).

Найбільшу кількість публікацій на українську тематику серед закордонних медіа опублікували: французька газета «Le Monde» (5,90 %), угорська «Nepszava» (5,21 %), японська «The Japan Times» та іспанська «La Razón» (по 4,86 %), німецька «Frankfurter Allgemeine» (по 4,51 %), естонська «Postimees» та латвійська «Neatkarīgā Rīta Avīze» (по 4,17 %), бельгійський журнал «POLITICO» (3,82 %), словацьке видання «Nový čas» та іспанська газета «El Mundo» (по 3,47 %) (див. діаграми 2, 3).

Французькі видання «Le Monde» та «Journal du Dimanche» активно висвітлюють підтримку України та мирні ініціативи Франції. У статті для «Le Monde» колишній генеральний секретар оборони та національної безпеки Франції Л. Готьє підкреслює, що президент Франції Е. Макрон, оголосивши третю Національну стратегічну ревізію, заклав принципи збереження та збільшення оборонного бюджету до 64 млрд євро до 2027 року й підтвердив зобов'язання перед Україною. Л. Готьє вважає, що ці кошти мають забезпечити виконання поточних замовлень озброєнь і поповнення запасів, необхідних для підтримки оборони України. Водночас він зазначає, що після 2027 року чіткої дорожньої карти підтримки нашої держави не існує. В іншій статті видання висвітлюється візит президента Франції Е. Макрона до Лондона, де головною темою були виклики безпеки та оборони в Європі. Журналістка тижневика «Journal du Dimanche» Е. Морель пише, що президент Франції та прем'єр-міністр Великої Британії оголосили про готовність запустити план гарантування майбутнього припинення вогню між Україною та країною-агресором. Водночас оглядачі «Le Monde» Е. Вінсан і С. Дюкуртьє пояснюють, що поглиблення військової співпраці між Францією та Великою Британією стикається з обмеженнями, зокрема щодо допомоги Україні. Авторки зазначають, що в рамках «коаліції охочих» близько тридцяти країн готові розгорнути військові

сили в Україні у разі припинення вогню, проте подальші кроки з удосконалення оборонного партнерства залишаються невизначеними.

Окремою темою французьких журналістів є використання новітніх технологій у війні. Оглядач «Journal du Dimanche» Ж. Антуан пише, що російсько-українська війна стала вітриною сучасної війни, де технології, посилені штучним інтелектом, поступово витісняють людський досвід. Репортер розкриває досвід використання ШІ батальйоном Сил безпілотних систем «Вовки Да Вінчі». Оператор українських роботизованих систем стверджує, що якщо інші підрозділи армії опанують нові системи, це могло б змінити хід війни. Кореспондент «Le Monde» Е. Гріншпан інформує про застосування українцями у війні маркетингових підходів. Автор зазначає, що з серпня 2025 року підрозділи Сил оборони України зможуть замовляти українські безпілотники, наземні роботизовані комплекси та засоби радіоелектронної боротьби за бойові бали з програми «Армія дронів. Бонус». Описано тарифну систему, де найскладніші для знищення цілі приносять найбільше балів.

Консолідація українського суспільства як основа протистояння агресору також стала темою публікацій французьких медіа. Журналіст «Le Monde» Ф. Венсан взяв інтерв'ю у французької соціологині Ю. Шукан, яка проводила етнографічне дослідження волонтерів. Результати дослідження авторкою викладені в книзі «Громадські опікуни» («Citoyennes soignantes») у червні 2025 року, що розкриває причини залученості мільйонів цивільних, які завдяки добровільній участі в воєнних зусиллях становлять один із стовпів опору російській агресії.

Іспанські видання «El Mundo» та «La Razón» вивчають настрої іспанців щодо підтримки України. Газета «El Mundo» аналізує результати опитування впливу актуальних міжнародних проблем на Іспанію Королівського інституту міжнародних і стратегічних досліджень Елькано. Стосовно України іспанці налаштовані песимістично, зокрема вони переконані, що Україна не поверне території, окуповані росіянами. Респонденти також зовсім не оптимістичні щодо можливості швидкого закінчення російсько-української війни. 75 % опитаних вважає, що Європа повинна продовжувати надсилати військову підтримку Україні, а 52 % – підтримують Іспанію, яка розглядає можливість відправлення військ до України.

Іспанські медіа обговорюють плани уряду України значно розширити вітчизняне виробництво озброєнь. Іспанська газета «La Razón» відзначає, що місія нового українського уряду – протягом перших шести місяців досягти рівня, коли 50 % озброєння вироблятиметься всередині країни. Ця стратегія, за інформацією видання, спрямована на зменшення залежності від іноземної допомоги, яка останнім часом коливалася, зокрема від допомоги з боку США.

Журналісти іспанських видань також аналізують застосування ЗСУ новітніх військових технологій. Газета «La Razón» повідомляє, що Україна досягла важливої віхи у робототехнічній війні, здійснивши штурм російських позицій у Харківській області та захоплення полонених виключно за допомогою безпілотних систем. Цю атаку, що провела 3-тя окрема штурмова бригада ЗСУ, оглядач називає новим кроком вперед в інтеграції дистанційно керованих систем у бойові дії на передовій. Видання пише, що хоча сутичка може здаватися

незначною, успішний штурм та захоплення російських солдатів, здійснені виключно за допомогою безпілотних систем, мають значну символічну вагу та пропонують уявлення про те, якими будуть війни в не такому вже й далекому майбутньому. Своєю чергою газета «El Mundo» пише, що війна між російською та українською арміями здебільшого ведеться в небі за допомогою дронів, які обидві сторони постійно модифікують. Україна обрала пріоритетне рішення для боротьби з російськими дронами – промислове виробництво дронів-перехоплювачів, набагато дешевших за ракети, наголошує автор. В іншій статті «El Mundo» журналіст пише, що масована атака українських дронів на російську територію 5–6 липня призвела до транспортного колапсу в російській цивільній авіації. Підкреслено, що через появу дронів у повітряному просторі аеропорти закрили у понад 10 російських містах. Підсумовуючи тему технологій, газета «La Razón» називає Україну «лабораторією військових інновацій», де місцеві технологічні компанії розробляють дедалі складніші рішення для складних оперативних завдань. Ударні безпілотники, автономні системи та баражувальні боєприпаси є частиною постійно зростаючого арсеналу України, доводить журналіст видання.

Значну увагу в іспанських медіа приділено життю в Україні на лінії фронту та в прикордонні. У статті «El Mundo» йдеться про те, що в Харкові, лише за 25 км від лінії фронту на сході України, мешканці знаходять розраду та висловлюють своє невдоволення війною, насолоджуючись міськими парками, де квіти та доглянуті газони контрастують з руїнами, залишеними російськими атаками. В іншій статті видання зазначено, що в Харкові, спустошеному російською війною, де понад 220 000 вікон залишаються розбитими, міське мистецтво перетворює сліди руйнувань на символи стійкості, надії та національної ідентичності. Відзначено, що картини, вірші та інші витвори мистецтва прикрашають численні панелі з ДСП, що закривають вікна, відображаючи складні емоції, які відчувають мешканці міста.

Угорські видання «Portfolio» та «Nepszava» багато уваги приділяють угорсько-українським відносинам. Журналістка «Nepszava» К. Сабо наводить результати опитування інституту «Publicus», згідно з якими 53 % угорських громадян схильні підтримати членство України в ЄС, особливо якщо буде досягнуто миру, а також визнали позитивні кроки української влади щодо забезпечення прав національних меншин, зокрема відновлення мовних прав у грудні 2023 року. Натомість в іншій статті «Nepszava» інформує, що прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан назвав проєкт бюджету ЄС на 2028–2034 роки «кошторисом безнадії», заявивши, що нібито до 25 % його видатків спрямовуватимуть на Україну, тому Будапешт блокуватиме документи, доки Київ не стане членом ЄС, чого, на його думку, «не буде за його життя». Оглядач «Portfolio» також відзначає заяву В. Орбана про те, що Будапешт заблокує новий «військовий» бюджет ЄС, доки не будуть розморожені кошти для Угорщини. Читачам нагадують, що В. Орбан категорично відкинув вступ України до Європейського Союзу, аргументуючи це «ризиком втягнення Європи у війну». З іншого боку, журналіст «Nepszava» М. Гаргітай пише, що прем'єр-міністр Угорщини уникнув конкретики щодо внутрішніх криз, натомість заявив, ніби ЄС прагне прийняти Україну тому, що вона «не суверенна». Автор наголошує, що

це твердження суперечить фактам, адже Україна зі зброєю в руках боронить свій суверенітет від російської агресії. На його думку, подібні закиди покликані відвернути увагу від нездатності уряду В. Орбана розв'язувати економічні та соціальні проблеми держави. Інший журналіст «Nepszava» – З. Батка – стверджує, що на саміті НАТО в Гаазі прем'єр-міністра Угорщини В. Орбана проігнорували через його діяльність як агента впливу російського диктатора, але змусили підписати спільну декларацію про збільшення оборонних витрат до 5 % ВВП до 2035 року. Автор зазначає, що Захід остаточно визнав угорську політичну еліту на чолі з В. Орбаном стратегічним союзником агресора, оскільки вони демонстративно координують свої політичні дії з російською стороною.

Угорські медіа рефлексують на тему ідеологічного підґрунтя дій росії. Журналіст «Portfolio» Ч. Кіш пояснює, що міжвоєнні ідеї російського географа П. Савицького про «Євразію», як окремих континент, стали ідеологічним підґрунтям прагнення російського диктатора підкорити Україну. Автор показує, що ця концепція виправдовує відновлення імперської єдності колишньої російської та радянської території, а війна проти України розглядається російською стороною як ключ до збирання «євразійського ядра». Ч. Кіш вважає, що втрата України, яка обрала західний курс, сприймається кремлівською владою як стратегічний провал, тож силове повернення держави в російську сферу впливу росіяни вважають необхідним. У статті для «Portfolio» угорський експерт з безпеки І. Дьярматі з Інституту розвитку та демократичних перетворень зазначає, що в країні-агресора немає жодного наміру укласти перемир'я чи відмовлятися від своїх максималістських вимог, оскільки російський диктатор вірить у можливість військової перемоги, хоча стратегічного прориву не відбулося і навряд чи відбудеться. Експерт вважає, що Україна ще має сили для опору, хоча це дається дедалі важче, і для підтримки цієї ситуації, принаймні до кінця року, буде достатньо допомоги європейських країн за мінімальної участі США.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у закордонних інтернет-виданнях упродовж липня 2025 року засвідчив, що оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (72 %). Натомість російському вторгненню в Україну в оглядах закордонних медіа приділено значно менше уваги (28 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в закордонних інтернет-медіа за структурою висвітлених питань виглядає так: діяльність української влади – 32 %, воєнний потенціал України – 17 %, соціально-культурне життя українського суспільства; обстріли території України російською армією – по 15 % (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: французькою газетою «Le Monde» (9,88 %), іспанськими «La Razón» і та «El Mundo», японською «The Japan Times» та чеською «Aktuálně.cz» (по 7,41 %), німецькою «Frankfurter Allgemeine» та французьким виданням «Journal du Dimanche» (по 6,17 %), бельгійським журналом «POLITICO», словацьким виданням «Nový čas» та чеським тижневиком «Reflex» (по 4,94 %) (див. діаграму 7).

Упродовж липня 2025 року висвітлення діяльності української влади стало головною темою публікацій закордонних інтернет-медіа.

Низка закордонних видань («Le Monde», «Journal du Dimanche», «Reflex» та ін.) обговорює зміни в українському уряді, ініційовані Головою держави. Кореспондентка французької газети «Le Monde» А. Шемін пише, що Президент України В. Зеленський висунув на посаду голови уряду України Ю. Свириденко, яка сформувала кабінет із його давніх соратників. Авторка нагадує читачам, як В. Зеленський ще торік зауважував, що «втомився» від прем'єра Д. Шмигала. Водночас вона констатує, що Д. Шмигаль, колишній топменеджер олігарха Р. Ахметова, не покине уряд, а очолить Міністерство оборони України. Заслугою Ю. Свириденко чеський журнал «Reuters» називає те, що вона відіграла ключову роль у переговорах з адміністрацією президента США Д. Трампа щодо угоди про доступ до природних ресурсів України, яка була предметом тривалих переговорів і нарешті була підписана у Вашингтоні. Схожу точку зору висловлює французький журналіст Р. ле Сомм'є на шпальтах тижневика «Journal du Dimanche». Він також зазначає, що Президент України В. Зеленський ініціював урядове перезавантаження, прагнучи зміцнити зв'язки зі США.

Значну увагу закордонні медіа присвятили обговоренню законодавчих змін, пов'язаних із реформуванням НАБУ та САП. Політичний редактор німецької газети «Frankfurter Allgemeine» Р. Весер переконаний, що Президент України В. Зеленський та його соратники «зробили Україні ведмежу послугу законом проти антикорупційних органів, поспішно обмеживши незалежність двох найважливіших антикорупційних органів країни – НАБУ та САП». Р. Весер вважає, що це шкодить соціальній згуртованості та підтримці Європи. За його словами, обидві інституції є результатом Революції гідності 2014 року, а їхнє створення було великим досягненням демократії. Нідерландська газета «De Telegraaf» інформує, що Президент України В. Зеленський зіткнувся з широкою критикою за пропозицію, яка б обмежила наглядові повноваження національних органів щодо їх боротьби з корупцією. Видання відзначає той факт, що В. Зеленський визнав «недостатність діалогу» щодо суперечливого закону, який він поспішно підписав, і важливість «слухати та реагувати належним чином на критику». У повідомленні шведської газети «Svenska Dagbladet» також йдеться про масштабні акції протесту в Україні на фоні прийняття закону щодо передачі діяльності НАБУ САП під контроль Генеральному прокурору. Кореспондент іспанської газети «El Mundo» А. Рохас розповідає про очільника Офісу Президента України А. Єрмака, на якого багато українських протестувальників вказують як на справжнього творця суперечливого закону про НАБУ та САП. За словами А. Рохаса, критики визначають А. Єрмака як символ «надмірної та не прозорої влади». Автор констатує, що поки В. Зеленський подорожує та виступає з промовами за кордоном, А. Єрмак залишається в Києві, смикаючи за стратегічні ниточки й забезпечуючи роботу владного апарату. Німецька газета «Frankfurter Allgemeine» подає гостьовий коментар журналіста Г. Штайнгарта, за словами якого, Президента України В. Зеленського довго вважали героєм опору, але тепер його критика зростає – як в Україні, так і за кордоном. Разом із тим Г. Штайнгарт наголосив, що В. Зеленський у відповідь на протести подав новий

законопроект, покликаний гарантувати незалежність та ефективність антикорупційних інституцій України.

Воєнний потенціал України перебуває у центрі уваги іноземних медіа.

Журналіст з питань воєнної справи та політолог М. Молтені на шпальтах італійської газети «Libero Quotidiano» пише про воєнний потенціал України в протистоянні країні-агресору, який трансформувався і виріс за понад три з половиною роки війни. Автор вважає, що сьогоденні технології інтегровані в тактичний та стратегічний контекст іншої епохи, що породжує цілком оригінальні комбінації старого та нового. Журналіст описує нові розробки української військової промисловості, серед яких дрони, боєприпаси, ракети, мотоцикли та навіть велосипеди. Як приклад, він навів велосипед UJ-26 «Бобер» київської компанії «Укрджет», розроблений у 2023 році. Іспанська газета «La Razón» пише, що Україна стала лабораторією військових інновацій, де ударні безпілотники, автономні системи та баражувальні боєприпаси є частиною постійно зростаючого арсеналу. Так, українська компанія, що спеціалізується на безпілотних системах «Дикі шершні» (Wild Hornets) представила «Пекло» – дрон-камікадзе, який використовує технологію наземного ефекту. Ця інновація дозволяє пристрою літати на надзвичайно низьких висотах, зберігаючи стабільність та експлуатаційну ефективність. Особливістю дрона називають те, що профіль польоту на низькій висоті дозволяє йому зливатися з електромагнітним шумом землі та природними топографічними особливостями, що робить його практично невидимим для традиційних засобів протиповітряної оборони. Воєнний оглядач Р. Сакс на шпальтах естонської газети «Eesti Päevaleht» також відзначив, що Україна докладає великих зусиль для нарощування своєї протидронової оборони й інновацій. Судячи з новин, це відбувається дуже швидко. Водночас експерт констатує, що більшість нових безпілотників чи інших систем озброєння не схилиють чашу терезів рішуче на той чи інший бік. Журналістка чеської газети «Aktuálně.cz» Е. Новотна розповідає про те, наскільки продуктивними стали на полі бою оптоволоконні безпілотники, про що свідчить відео 63-ї механізованої бригади, яке опублікувало Міністерство оборони України на платформі X. На відео видно ліс поблизу села Серебрянка в Донецькій області, ніби вкритий «павутинням», але це оптичні волокна від дронів. Як пише авторка, використання цих дронів масштабно зросло лише за останній рік війни в Україні. Журналіст словацької газети «Denník N» Т. Василько переосмислює роль безпілотників на фронті. На його думку, українці здатні захищатися від агресора саме завдяки тому, що вони отримали перевагу в галузі безпілотників. Відомий американський дослідник Р. Лі навіть писав, що «без розробки та інтеграції комерційних безпілотників у наступальну функцію в армії (наприклад, FPV) Україна прогала б війну в 2024 році». Оглядач німецького журналу «Focus» Л. Фрей пояснює прорив України в застосуванні інновацій на полі бою намаганням компенсувати нестачу особового складу та озброєння порівняно з російською стороною. За його словами, поєднання американської класики та штучного інтелекту є гарним прикладом такого підходу. Журналіст повідомляє, що в Україні «M2 Browning» використовується не лише солдатами, а й роботами на базі штучного інтелекту. Розробники української системи «FRDM Group» повідомили, що «M2 Browning»

було обрано через його доступність (отриману завдяки попереднім поставкам зброї США) та надійність. Журналіст також вказує, що Україна з «M2 Browning» використовує «Sky Sentinel» – турель на базі штучного інтелекту, здатну перехоплювати та збивати російські дрони й крилаті ракети.

Роль і місце України у світовій політиці за структурою висвітлених у липні 2025 року питань виглядає так: збройна допомога Україні – 19 %, мирні пропозиції та переговорний процес; вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку – по 12 %, реакція світових політиків, діячів та організацій – 11 %, підтримка росії – 7 %, санкції проти росії – 6 % (див. діаграму 8).

Найчастіше роль і місце України у світовій політиці упродовж аналізованого періоду висвітлювали: угорська «Nepszava» (6,76 %), латвійська «Neatkarīgā Rīta Avīze» (5,80 %), естонська «Postimees» (4,83 %), французька «Le Monde» (4,35 %), іспанська «La Razón», японська «The Japan Times», німецька «Frankfurter Allgemeine», шведська «Aftonbladet», польська «Rzeczpospolita» та нідерландська «Algemeen Dagblad» (по 3,86 %) (див. діаграму 9).

У липні 2025 року обговорення питань збройної допомоги Україні залишалося серед провідних тем іноземних інтернет-медіа.

Журналіст німецького тижневика «Focus» П. Альтхаус пише, що Україна скаржиться на нестачу зенітної зброї після часткового заморожування поставок зі США. За цих обставин допомога з Європи, особливо з Німеччини, стає ще важливішою. За словами журналіста, окрім американських систем «Patriot» з арсеналу Бундесверу, Берлін також передав Києву власну систему «Iris-T», однак балістичні ракети наразі можна перехопити лише за допомогою систем «Patriot». Експерт з безпеки Н. Ланге робить із цього висновок, що європейські партнери України можуть лише спробувати придбати боєприпаси для систем протиповітряної оборони для України у США, на жаль, для цього знадобиться певний час. Дослідник Л. Перія-Пейньє з Французького інституту міжнародних відносин, слова якого наводить «Journal du Dimanche», застерігає, що європейці мають відреагувати на призупинення американських постачань озброєнь, інакше це погано закінчиться для України. Авторка публікації зазначає, що європейське виробництво ракет займає до 18 місяців, а нові заводи з виробництва ракет «Patriot» у Німеччині запрацюють лише у 2026–2027 роках. Репортери американської редакції «POLITICO» з питань оборони Д. Детч та П. Маклірі, а також кореспонденти Ф. Шварц й Е. Стоколс у спільній публікації аналізують реакції політиків по обидва боки Атлантики на рішенням Пентагону заморозити поставки деяких видів зброї Україні. Журналісти пишуть, що це рішення Пентагону здивувало навіть людей, яких зазвичай уважно інформують про такі питання, включаючи членів Конгресу, посадовців державного департаменту та ключових європейських союзників. Автори констатують, що навіть прихильники президента США Д. Трампа були розчаровані цим кроком. Колишній латвійський політик та журналіст Ю. Тоомепуу на шпальтах газети «Eesti Päevaleht» пише, що у Вашингтоні вирує інформаційна війна щодо того, чи повинні США надавати зброю Україні та як і коли. Адміністрація президента Д. Трампа, за його словами, надсилала неоднозначні та суперечливі сигнали щодо поставок зброї, які то призупинялися, то відновлювалися. Професор,

експерт Інституту Клінтона в Дубліні С. Лукас називає це хаотичною системою, керованою не стратегією, а настроями, імпульсами та бажанням виграти премію миру. Як реакцію на ці дії США журналістка литовської «Lietuvos rytas» А. Паулаускайте відзначає заклик президента Литви Г. Науседи до західних країн підтримати Україну, надавши системи протиповітряної оборони, яких, за словами президента Литви, наша держава зараз конче потребує. Він також визнав відставання Заходу від країни-агресора у виробництві військової техніки та боєприпасів. Згідно з повідомленням словацької газети «Nový čas», канцлер Німеччини Ф. Мерц пообіцяв допомогу в зміцненні можливостей протиповітряної оборони України. Він зробив цю заяву після переговорів з Генеральним секретарем НАТО М. Рютте, який відвідав Німеччину з нагоди 70-ї річниці вступу країни до Альянсу. Своєю чергою шведська журналістка Д. Ньюман на шпальтах газети «Aftonbladet» цитує міністра зовнішньої торгівлі та питань міжнародного співробітництва у сфері розвитку Швеції Б. Дуза, який заявив, що підтримка України – це питання солідарності, але також і безпеки Швеції. За його словами, уряд зараз створює умови для збільшення допомоги Україні цього року, зокрема уряд Швеції прийняв рішення виділити для цих цілей 1,5 млрд шведських крон (близько 130 млн євро). Литовська газета «Lietuvos rytas» інформує, що у країні розпочалася двомісячна благодійна кампанія «Dronatonas», ініційована неурядовою організацією «Blue/Yellow», метою якої є зібрати 1 млн євро на дрони для України. У звіті співзасновника кампанії Й. Омана йдеться, що більше двох третин усіх запитів з українського фронту пов'язано з дронами, тому «мета цього літа – дрони, дрони і ще більше дронів».

На тлі загальних дискусій щодо надання допомоги Україні більшість видань позитивно оцінила відновлення постачання США окремих видів озброєнь до України. Водночас у європейських політиків та експертів є певні сумніви, чи така підтримка буде довготривалою. Так, німецький журналіст газети «Frankfurt am Main» та політолог Н. Буссе зазначає, що досвід президента США Д. Трампа з тактикою зволікання спонукає російською диктатора до дій. За словами фахівця, було б неправильно робити висновок, що Вашингтон докорінно змінив курс, адже Д. Трамп ніколи не підтримуватиме Україну так, як це робив попередній президент Д. Байден. Журналіст угорської газети «Nepszava» Т. Ронай вважає, що президент США Д. Трамп після провалу власних мирних ініціатив змінив проросійську позицію й оголосив про готовність постачати Україні важке озброєння, хоча раніше публічно звинувачував Президента України В. Зеленського у війні проти країни-агресора. Г. Слеттері, кореспондент агентства «Reuters» з питань національної безпеки Білого дому, пише на шпальтах японської газети «The Japan Times», що президент США Д. Трамп нарешті знайшов спосіб озброювати Україну: попросити європейських союзників пожертвувати свою зброю та продати їм американську заміну. Репортер вважає, що тепер настає найскладніше, бо треба домовитися про те, хто насправді відмовиться від своїх цінних систем, включаючи ракетні батареї «Patriot», яких відчайдушно прагне Київ. Журналіст нідерландської газети «Algemeen Dagblad» К. ван Мерсберген також пише, що не президент США Д. Трамп, а Європа платитиме за нові ракети «Patriot». Він зазначає, що це ще

одна перемога Д. Трампа і ключову роль знову відіграє Генеральний секретар НАТО М. Рютте, який за підсумками зустрічі Контактної групи з питань оборони України закликав країни-члени Альянсу купувати більше зброї у США для підтримки України. Схожої точки зору дотримується кореспондент шведської газети «Aftonbladet». У репортажі йдеться про те, що на зустрічі в Брюсселі міністри закордонних справ ЄС скористалися нагодою, щоб схвалити рішення США збільшити підтримку України. Так, верховна представниця ЄС із закордонних справ К. Каллас висловила задоволення з надсилання більшої кількості зброї Україні, водночас вона заявила, що хотіла б, щоб США розділили фінансовий тягар. К. Каллас зазначила, що якщо ЄС платитиме за цю зброю, то це буде європейська підтримка.

Мирні пропозиції та переговорний процес активно обговорюються оглядачами та експертами різних країн.

У спільній публікації бельгійських видань «The Brussels Times» та інформаційного агентства «Belga» журналісти повідомляють, що, за словами прем'єр-міністра Великої Британії К. Стармера та президента Франції Е. Макрона, «коаліція охочих» готова до мобілізації після досягнення припинення вогню між російською стороною та Україною. Коаліція, що складається з близько 30 західних країн, прагне надати гарантії безпеки Україні після укладення мирної угоди. Коаліційні сили допомагатимуть у відновленні сухопутних військ України, забезпеченні безпеки її повітряного простору та підтримці безпеки в Чорному морі. Французька газета «Le Monde» пише, що президент Франції Е. Макрон і російський диктатор путін провели більше двох годин телефонної розмови 1 липня, обговорюючи ситуацію в Ірані та Україні. Автори статті нагадують, що російський диктатор, звинувачений у воєнних злочинах, розглядається європейцями як вигнанець після вторгнення російської армії в Україну у лютому 2022 року, але загроза ядерної війни переконала Е. Макрона відновити діалог майже через 3 роки після останнього дзвінка до російського диктатора. За результатами розмови щодо України сторони могли лише відзначити свої непримиренні розбіжності, підсумовує видання. В іншій статті «Le Monde» журналіст Б. Кенель зазначає, що розмова президента Франції Е. Макрона з російським диктатором є важливою, щоб і європейські країни брали участь у дискусіях та продовжували підтримувати «справедливий і тривалий мир для України та всієї Європи». Шведська газета «Aftonbladet» також інформує про телефонний дзвінок президента Франції Е. Макрона російському диктатору путіну із закликом домовитися про припинення вогню в Україні «якомога швидше». Зазначається, що у відповідь путін звинуватив Захід у війні в Україні та заявив, що будь-яка мирна угода має бути «всеохопною та довгостроковою, усувати корінні причини кризи в Україні та базуватися на нових територіальних реаліях». Своєю чергою словацька газета «Nový čas» розкриває деталі телефонної розмови 3 липня президента США Д. Трампа з путіним. Д. Трамп назвав «чудовими» тон і дух перемовин із російським диктатором. За його словами, країна-агресор та Україна вже «негайно» розпочнуть переговори про припинення вогню і перемир'я. Натомість оглядач чеського журналу «Reflex» В. Бухерт не бачить жодних ознак того, що російський диктатор хоче найближчим часом домовитися про справжній мир в Україні, продовжуючи

наполягати на своїх абсурдних і неприйнятних вимогах щодо української території та інших питаннях. Журналіст німецької газети «Frankfurter Allgemeine» Р. Везер повідомляє про посилення російських атак на Україну, що, на його думку, є наслідком політики президента США Д. Трампа. Р. Везер вважає, що якщо дійде до критичного моменту, то Захід покине Україну так само, як він покинув своїх союзників в Афганістані, і це очікування відіграє значну роль у розрахунках країни-агресора. Журналіст пише, що останні тижні показали, що чим більше поступок надається російському диктатору, тим меншими стають шанси на мир. На шпальтах газети «Neatkarīgā Rīta Avīze» президент Латвії Е. Рінкевичс розказав про те, що у всіх союзників США настало пробудження після коментаря президента США Д. Трампа, що НАТО їх не покине, але вони не можуть розраховувати на те, що США платитимуть за всю оборону, і також повинні реагувати відповідно до існуючих загроз. За словами Е. Рінкевичса, США хочуть бути арбітром, переговорником у справі України, а ЄС намагається допомогти Україні якомога більше.

Вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку є однією з важливих тем для обговорення в низці іноземних медіа. Нідерландська газета «De Telegraaf» пише, що Генеральний секретар НАТО М. Рютте під час виступу в Лондоні закликав країни-члени Альянсу до значного посилення колективної оборони, наголосивши, що загроза з боку російської сторони не зникне навіть після завершення війни в Україні. М. Рютте прагне, щоб країни-члени НАТО підтримали нову ціль військових витрат – 3,5 % від національного ВВП до 2032 року. Крім того, він пропонує виділяти 1,5 % від ВВП на проекти, пов'язані з безпекою, зокрема кібербезпеку та контроль кордонів. Ця ініціатива, підкреслює автор статті, є відповіддю на попередню вимогу президента США Д. Трампа щодо виділення 5 % ВВП країн-членів НАТО на оборону. Японська газета «The Asahi Shimbun» повідомляє, що Китай та Європейський Союз опублікували спільний заклик до дій щодо зміни клімату під час напруженого двостороннього саміту в Пекіні. Автор нагадує, що переговори відбулися на тлі фінансової невизначеності у світі, воєн на Близькому Сході та в Україні, а також загроз американських тарифів. Президент Європейської ради А. Кошта закликав Китай використати свій вплив на російську владу, щоб покласти край війні в Україні – давнє прохання європейських лідерів, яке, ймовірно, знову залишиться без уваги, констатує автор допису. В іншій статті «The Asahi Shimbun» повідомляє, що Філіппіни та Литва підписали угоду про створення альянсу безпеки, що виникла в результаті їхньої взаємної тривоги щодо зростаючої агресії з боку таких країн, як Китай та росія. Меморандум про взаєморозуміння, підписаний у Манілі міністром оборони Філіппін та його литовською колегою, сприятиме співпраці в галузі оборони, зокрема в кібербезпеці, оборонній промисловості, виробництві боєприпасів, боротьбі з загрозами та морській безпеці. Журналіст угорської газети «Portfolio» Д. Саб аналізує заяву президентки Європейської комісії У. фон дер Ляєн про необхідність прискорення економічних і оборонних реформ ЄС для протистояння глобальним викликам. У. фон дер Ляєн підкреслила, що настав час «закрити кран й остаточно завершити російську викопну епоху в Європі», зазначивши, що високі енергетичні витрати є однією з найбільших конкурентних

перешкод для європейської промисловості. Автор нагадує, що проти цієї європейської ініціативи активно виступають Угорщина та Словаччина. Кореспондент німецької газети «Frankfurter Allgemeine» А. Мім вважає, що для уникнення залежності від Китаю ЄС та уряд Німеччини у 2021 році уклали угоди про партнерство у сфері сировинних товарів, зокрема з Україною. А. Мім пише, що також залежність від китайської сировини привернула увагу президента США Д. Трампа. За словами автора, під тиском Вашингтона Київ погодився на двосторонню угоду про сировину щодо створення Інвестиційного фонду реконструкції. Водночас головний аналітик банку «Raiffeisen Bank International» Г. Дойбер вважає малоімовірним, що угода матиме повний ефект, доки не буде укладено міцної мирної угоди між країною-агресором та Україною.

Упродовж липня 2025 року більшість повідомлень у закордонних медіа щодо української проблематики мала нейтральну тональність (65,28 %). Частка позитивних повідомлень склала 24,31 %, а негативних – 10,42 % (див. діаграму 10).

Найчастіше закордонні інтернет-медіа у нейтральному контексті висвітлювали діяльність української влади, перспективи мирних переговорів між росією та Україною, ставлення до України та українців за кордоном, гуманітарну допомогу Україні тощо. Упродовж липня 2025 року в нейтральному тоні місце і роль України у світовій політиці представлені в 156 статтях та повідомленнях. 37 статей і повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 14 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то нейтральна інформація представлена в 32 статтях і повідомленнях. 33 статті та повідомлення мали позитивну тональність, а 16 – негативну (див. діаграму 11).

Упродовж липня 2025 року переважно нейтральна тональність статей про Україну характерна для інтернет-видань Нідерландів («Algemeen Dagblad», «De Telegraaf»), Швеції («Aftonbladet», «Svenska Dagbladet»), Словаччини («Nový čas», «Denník N»), Чехії («Aktuálně.cz», «Reflex»), Японії («The Asahi Shimbun», «The Japan Times»), Латвії («Diena», «Neatkarīgā Rīta Avīze»).

Нейтральність повідомлень про Україну в іноземних медіа значною мірою стосується ставлення до України та українців. На шпальтах естонської газети «Postimees» експерт з інформаційної війни П. Калліоніємі пише, що Україна все ще може виграти війну. На думку експерта, для більшості політиків Західної Європи таке твердження тепер видається радикальним. Він вважає, що наративи, орієнтовані на поразку, проникли в європейську політику та медіа, зміцнюючи ілюзію неминучості перемоги країни-агресора, а роль Європи полягає лише в тому, щоб зрозуміти й переосмислити можливі наслідки. Польський історик і політолог Л. Адамський у публікації для газети «Rzeczpospolita» аналізує політику Польщі щодо України, яка, на думку автора, стає заручницею «внутрішньої поляризації та спіралі наростаючих антиукраїнських емоцій». За словами політолога, серед політичних груп Польщі спостерігається зменшення готовності підтримувати Україну, що шкодить безпеці та престижу держави і як не парадоксально не відповідає очікуванням значної частини поляків. Дописувач нідерландської газети «De Telegraaf» Г. Кнаап, розповідаючи про один із найбільших російських обстрілів столиці України Києва, здійснений 3 липня невдовзі після розмови по телефону між

президентом США Д. Трампом та російським диктатором, зазначив, що увесь світ за цим спостерігає й абсолютно нічого не робить. Він співчуває, що Україна не є членом НАТО і не підпадає під дію статті 5, згідно з якою напад на одну державу-члена – це напад на всіх. Оглядач шведського видання «Svenska Dagbladet» Г. Далгард пише про українського боксера О. Усика, який 19 липня нокаутував британця Д. Дюбуа та втретє став абсолютним чемпіоном світу, вдруге – в надважкій вазі. Автор називає боксера символом боротьби України. За його словами, боксер робить видимою національну ідентичність, яку путінська країна хоче викоринити. Г. Далгард вважає досягнення О. Усика радикальним актом опору на кшталт того, що українці роблять безпосередньо на передовій. Японська «The Japan Times» описує життя киян під час частих авіаобстрілів. Автор пише, що вночі небо над Києвом освітлене вогнем та вибухами, але до ранку вулиці вирують у стилі, знайомому будь-якій європейській столиці: підлітки на скутерах проїжджають повз бездоганно одягнених людей, які поспішають на роботу. Одна цитата, яка відображає настрої, стала популярною в соціальних мережах в Україні, говорить, що «Київ вдень схожий на відоме середземноморське місто-державу Монако, за а вночі – на Афганістан» у роки війни.

Низка іноземних видань у нейтральному тоні повідомляє про гуманітарні місії в Україні та для українців. Так, шведська газета «Aftonbladet» інформує зі слів міністра цивільної оборони Швеції К.-О. Боліна про намір відкрити в Україні центр реабілітації поранених солдатів. Мета полягає в тому, щоб поранені воїни могли повернутися до бою, або ж, щоб їм була надана можливість жити цивільним життям із прийнятною якістю. Збройні сили Швеції, Адміністрація оборонних матеріалів Швеції, Шведське агентство з фортифікації, Національна рада охорони здоров'я та соціального забезпечення підтримуватимуть будівництво центру, яке має бути завершене у 2027 році. Литовська газета «Lietuvos rytas» повідомляє, що Литва приєдналася до ініціативи «Безпечний шлях додому» «Формули миру» Президента України В. Зеленського «Звільнення полонених і депортованих осіб». Міністр закордонних справ Литви К. Будріс пообіцяв Україні, що Литва докладе всіх зусиль, щоб якомога швидше та безпечніше повернути додому військовополонених, які перебувають у російському полоні, та викрадених росією українських дітей. Журналістка польської газети «Rzeczpospolita» Д. Гайос-Каневська пише, що Рада міністрів Польщі ухвалила законопроект, який продовжує до 4 березня 2026 року допомогу громадянам України, які прибули до Польщі через війну. Прийнятий проект відповідає імплементаційному рішенню Європейської ради для всіх країн ЄС. Нові правила дозволяють продовжувати надавати допомогу біженцям, які належать до особливо вразливих груп.

Позитивні повідомлення щодо українського питання упродовж липня 2025 року з'являлися переважно в інтернет-виданнях Бельгії («The Brussels Times», «POLITICO»), Іспанії («ABC», «El Mundo»), Литви («Lietuvos rytas», «Verslo žinios»).

Позитивні повідомлення переважно пов'язані з наданням допомоги нашій державі. В італійській газеті «Avvenire» йдеться про те, що в Римі 10

липня розпочинається 4-та Конференція з питань відновлення України (URC2025). Прем'єр-міністерка Італії Д. Мелоні оголосила про зобов'язання надати Україні понад 10 млрд євро для відновлення. Ці гроші, зокрема, будуть спрямовані на відбудову доріг, мостів, шкіл, церков, лікарень. У редакційній статті шведської газети «Aftonbladet» оприлюднено заяву міністра оборони Швеції П. Йонсона про початок виробництва оборонної техніки Україною на шведській землі. Ця заява з'явилася після оголошення про те, що Україна та Данія уклали таку угоду. П. Йонсон зазначив, що делегація підприємців відвідала Україну на початку цього року, щоб обговорити нові можливості і що «розглядається багато ідей для подальшої співпраці». Латвійське видання «Diena» інформує, що прем'єр-міністерка Латвії Е. Сіліня під час робочого візиту до Києва на запрошення Президента України В. Зеленського в День української державності 15 липня передала ЗСУ 15 бронетранспортерів «Patria» латвійського виробництва. Своєю чергою Президент України привітав постачання бронетранспортерів «Patria» та подякував Е. Сіліні за непохитну підтримку України. Литовська газета «Lietuvos rytas» висвітлює акти солідарності з Україною підприємства «Державне лісове господарство» (VMU) Литви, яке робить активний внесок у гуманітарну допомогу нашій державі. Нещодавно підприємство передало Пісочинській селищній раді Харківської області 15 пікапів, а також 2 пожежні машини для підприємства «Клавдіївська лісова науково-дослідна станція». З 1 березня 2022 року VMU вже передало Україні 267 транспортних засобів – це гуманітарна підтримка країні, яка бореться за свою свободу, стверджує автор статті. У повідомленні чеської газети «Aktuálně» наведено слова колишнього директора ЦРУ та екскерівника збройних сил США в Іраку й Афганістані Д. Петреуса, який вважає, що припинення вогню в Україні малоймовірно, доки Захід не дозволить Києву різко змінити динаміку на полі бою. За його словами, Україні потрібна значна допомога, щоб російський диктатор усвідомив, що він не може досягти подальших територіальних здобутків. Журналіст італійської газети «Avvenire» Н. Скаво пише про італійську неурядову організацію «L'Albero della Vita», яка діє в Україні, зокрема в Запорізькій області, з 2023 року. Вона допомагає відремонтувати підвали шкіл в Запоріжжі та інших містах регіону, в також розробляє проєкти для забезпечення безперервності шкільного життя, захисту дітей та психосоціальної підтримки вразливих сімей. Наразі працівникам організації вдалося оновити 10 сховищ, щоб забезпечити безпеку дітей та безперервність освіти.

Значну частку серед позитивних повідомлень про Україну складають статті про згуртованість української нації в протистоянні ворогу й надання допомоги фронту. Кореспондент іспанської газети «La Razón» Р. Аверчук взяв інтерв'ю в харківської волонтерки Олени, яка привозить транспортні засоби з Нідерландів та Польщі для українських солдатів. Олена розповіла, що її син вступив до армії, а вона та її чоловік зосередилися на задоволенні нагальних потреб українських військових та численних внутрішньо переміщених осіб. Потім Олена стала займатися забезпеченням транспортом солдатів, адже інтенсивні бої створюють постійний дефіцит транспортних засобів. Наразі держава надає пріоритет важкому озброєнню, тому Олена та багато інших волонтерів відповідають за постачання на фронт транспортних засобів. За

словами Олени, волонтери та фонди запускають краудфандингові компанії, а мережі підтримки шукають у Європі вживані фургони та мікроавтобуси у хорошому стані. У статті журналістки французької газети «Le Monde» Г. Корягіної повідомляється, що картини відомої української художниці П. Мороз, яка наразі проживає в Парижі, будуть представлені на виставці «Слобода» в галереї колективу «Spilka» музею «Cité Radieus» в Марселі. Авторка інформує читачів про те, як колектив митців реклами і моди «Spilka», що базується в Парижі, більшість з яких є українцями, забезпечує жителів України життєво важливими ресурсами та предметами першої необхідності в умовах війни. Кореспондент японської газети «The Asahi Shimbun» Д. Ока розповідає про український павільйон на виставці «Osaka Kansai Expo», який має назву «Не на продаж» і надсилає послання відвідувачам з усього світу, що Україна продовжуватиме боротися за мир і зробить усе можливе, щоб захистити свої цінності від російської агресії. Ці цінності представлені у 18 скульптурах, виставлених у павільйоні, який користується особливою популярністю. Деякі лідери та VIP-персони зі 158 країн та регіонів, які беруть участь у виставці, відвідали український павільйон, зокрема король Швеції та президент Гватемали.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковувалася передусім в інтернет-виданнях Польщі («Rzeczpospolita», «Do Rzeczy»), Угорщини («Nepszava», «Portfolio»), Німеччини («Frankfurter Allgemeine», «Focus»).

Низка іноземних видань («Frankfurter Allgemeine», «Le Monde», «POLITICO», «Postimees», «De Telegraaf», «Svenska Dagbladet», «Verslo žinios» та ін.) оприлюднила критичні матеріали щодо первинного законопроекту про НАБУ і САП, який був прийнятий парламентом, підписаний Главою держави В. Зеленським та викликав протести в Україні. Цей законопроект розцінили як обмеження незалежності антикорупційних органів та наступ на демократичні свободи. Водночас у подальших публікаціях автори дописів повідомили читачам, що В. Зеленський прислухався до критики та черговим законопроектом повернув незалежність НАБУ і САП.

Журналістка польської газети «Rzeczpospolita» А. Міхалак аналізує допис у соціальних мережах новообраного президента Польщі К. Навроцького, зроблений 11 липня, у річницю так званої «Кривавої неділі», яку поляки вважають кульмінацією Волинської трагедії. У своєму дописі президент Польщі зазначив, що «жертви волинського геноциду заслуговують на гідне поховання, а їхні родини, які вижили, мають право молитися на могилах своїх близьких». Далі в дописі К. Навроцький пише, що послідовно вимагає від української влади системного вирішення питання дозволів на пошук й ексгумацію жертв волинської трагедії. Польське видання «Wprost» інформує про домовленості між Україною та Європейським Союзом щодо майбутніх правил експорту української сільськогосподарської продукції. За інформацією видання, Угода враховує потреби фермерів ЄС та обмежує приплив дешевих продуктів харчування з України в ЄС. Вона змінює чинні правила «Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі» (ПВЗВТ) і скасовує тимчасові домовленості, запроваджені у 2022 році після початку повномасштабної

російської агресії. Європейська комісія наголосила, що метою нової угоди є, з одного боку, збереження підтримки українського експорту, а з іншого – реагування на скарги фермерів ЄС, які протестували проти припливу дешевої продукції. Угода надає обом сторонам право тимчасово обмежувати імпорт, якщо він загрожує балансу ринку, додає автор статті. Угорська газета «Nepszava» пише, що прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан в ефірі «Kossuth Rádió» повторив тезу про «історичну Угорщину» й заявив, що рік тому попереджав Президента України В. Зеленського про нібито неможливість перемогти «ядерну наддержаву» та закликав його до негайного перемир'я. На думку В. Orbana, приєднання воюючої держави до ЄС означало б втягнення Європейського Союзу у війну, загибель угорців і руйнування економіки, тому Будапешт «має екзистенційний обов'язок блокувати українську заявку, пропонуючи натомість раціонально впорядковану співпрацю».

Отже, іноземні оглядачі та експерти продовжують відстежувати ситуацію в Україні, інформуючи своїх читачів про події на російсько-українському фронті, ситуацію всередині нашої держави, зусилля влади, дипломатів та громадянського суспільства щодо забезпечення підтримки України та опору загарбникам. Дискусії точаться довкола умов майбутніх мирних переговорів та підтримки України з боку США, ролі президента США Д. Трампа у миротворчому процесі. Європейські журналісти й експерти досить скептично розцінюють можливості Д. Трампа вплинути на путіна та змусити його до припинення війни. Тональність публікацій щодо України в іноземних медіа переважно нейтральна. Позитивні повідомлення головним чином стосуються надання допомоги нашій державі, здатності українців до тривалого опору агресору й адаптації до нових загроз і викликів, згуртованості й підтримки Збройних Сил України. Негативні повідомлення упродовж липня переважно були викликані первинною редакцією закону про НАБУ та САП, яка спричинила побоювання щодо обмеження незалежності антикорупційних органів та призвела до протестів в Україні й критики за кордоном. Критичні статті також традиційно з'являються в угорських і польських виданнях та пов'язані з конкуренцією українських товарів на ринку ЄС й історичними питаннями двосторонніх відносин наших держав.